

Stowarzyszenie gmin tylko w celu wspierania idei samorządu terytorialnego

Kategoria: Aktualności

Opublikowano: piątek, 01, marzec 2013 23:00

Katarzyna Liszka-Michałka

Odśrody: 2787

Przepis art. 84 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, ograniczający formę zrzeszania się gmin tylko w celu wspierania idei samorządu terytorialnego oraz obrony wspólnych interesów, wyklucza możliwość przystąpienia gminy jako członka wspierającego do stowarzyszenia działającego na podstawie ustawy Prawo o stowarzyszeniach i nie mającego charakteru stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego - Wyrok WSA w Rzeszowie (II SA/Rz 266/08)

Gmina może należeć wyłącznie do stowarzyszeń, których cele sprowadzają się do wspierania idei samorządu terytorialnego oraz obrony wspólnych interesów. Przepis ten stanowi lex specialis, jeśli chodzi o możliwość udziału gminy w stowarzyszeniu i ma prymat pierwszeństwa przed regulacją zawartą w ustawie Prawo o stowarzyszeniach.

Kwestię zrzeszania się jednostek samorządu terytorialnego reguluje wprost art. 172 Konstytucji RP zawarty w rozdziale VII „Samorząd terytorialny”. Przepis ten w ust. 1 stanowi, iż jednostki samorządu terytorialnego mają prawo zrzeszania się, natomiast ust. 2 ustanawia prawo tych jednostek przystępowania do międzynarodowych zrzeszeń społeczności lokalnych i regionalnych oraz współpracy ze społecznościami lokalnymi i regionalnymi innych państw. Zasady korzystania z prawa, o jakim mowa w art. 172 ust. 1 Konstytucji określa sama ustawa o samorządzie gminnym. Pogląd taki dominuje w doktrynie prawa konstytucyjnego, gdzie wskazywane są te przepisy ustawy o samorządzie gminnym, które normują problematykę związków i stowarzyszeń gmin w tym art. 84 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym. Stanowisko takie doznaje także wsparcia w literaturze dotyczącej stowarzyszeń gdzie podkreśla się, że to właśnie art. 84 ustawy o samorządzie gminnym określa zasady korzystania z konstytucyjnego prawa do zrzeszania się przez gminy.

W ocenie Sądu prawo zrzeszania się gminy, unormowane jest z mocy art. 172 Konstytucji RP w sposób szczególny i odmienny niż wskazany w ustawie Prawo o stowarzyszeniach, a regulacja zawarta w art. 84 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym jest regulacją wyczerpującą i w tym zakresie przepisy ustawy Prawo o stowarzyszeniach nie mogą mieć zastosowania. Nie jest natomiast wykluczone „odpowiednie” stosowanie przepisów ostatnio wymienionej ustawy do stowarzyszeń gmin, w takim zakresie, w jakim nie pozostają one w sprzeczności z art. 84 ust. 1. Wyczerpujący charakter regulacji z art. 84 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym określającej zasady korzystania z prawa do zrzeszania się gmin oznacza, że żaden inny przepis tej ustawy wymienionych kwestii nie normuje.

Reasumując, stwierdzić należy, że uchwała rady gminy o przystąpieniu do stowarzyszenia nie mającego charakteru stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego narusza ustawowo określone zasady korzystania z konstytucyjnego prawa gminy do zrzeszania się

Źródło: [Orzecznictwo NSA](#)